

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Tawen XL Blg. 16
Agosto 21, 2009
www.philippinerevolution.net

Editorial

Aglablabes a kinabarayuboy ken kinabuklis

Saanen a mairusok ti agrigrigat ken mabisbisin nga umili ti awan patingga a kinabuklis, kinabarayuboy, kinatangsit, kinaawan-rikna, ken panagabusu iti turay ti agturturay a rehimen nga US-Arroyo.

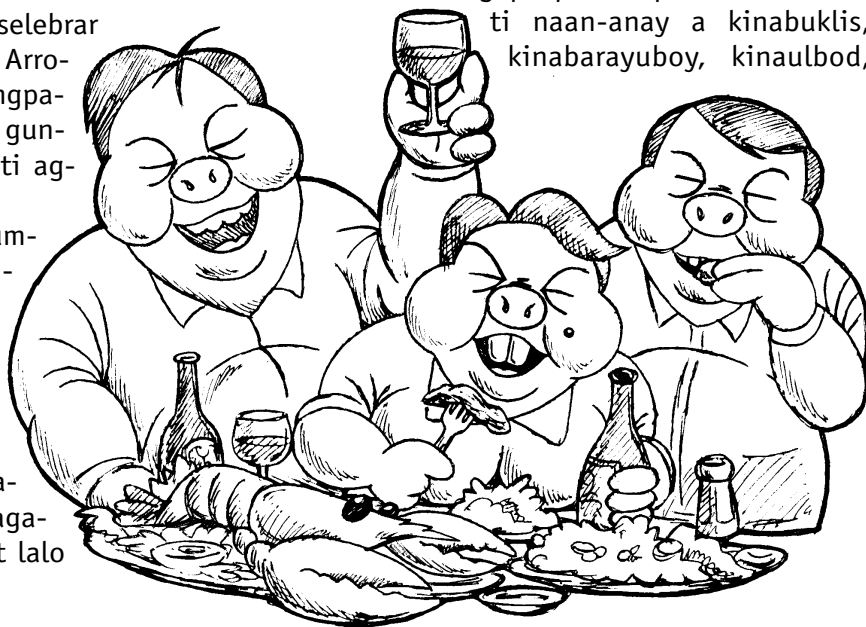
Ti pungtot ti umili ket pakpakaruken ti pannakaibutaktak ti aglablabes a panagbusbos da Arroyo iti kaban ti umili iti maudi a panagbyahe na itay nabiit idiay US, kadua na dagiti 60 paspasurot na. Impagarup da a gapu ta adayo da iti pagilian ket saan a maamuan ti umili iti Pilipinas dagiti kinaawan-bain da sadiay. Nagibelleng da ti kuarta ti umili iti panangusar da kadagiti nangingina nga hotel ken lugan ken kadagiti agsasaruno a piknik kadagiti nagagarbo a restawran para iti namin-anon a daras a panangselebrar iti anibersario ti kasar da Gloria ken Mike Arroyo. Kagiddan a rinambakan da met ti panangpagusto ti baro nga imperyalista nga amo iti gundaway a mapansin ken makasarita metten ti agpakpakaasi nga aso-aso.

Nayon pay a nangrubrob iti pungtot ti umili ti pannakaibutaktak ti panagdakkel ti kinabaknang da Arroyo manipud idi maisaad isuna iti poder idi 2001 ken ti awan sarday latta a panangaramid kadagiti wagas tapno ad-adda pay a makapagpabaknang, iti pakadaksan dagiti agrigrigaten nga umili.

Ti nagsisinggalut a panagpalpalusot, panangat-atake, ken panangkalkalub dagiti tagapagsarita ken paspasurot ti Malacañang ket lalo laeng a mangrubrob iti pungtot ti umili.

Lalo a saanen a mapamati ti nakaro nga agrigrigat ken mabisbisin a kaaduan a Pilipino nga ay-aywanan ti rehimen nga US-Arroyo ti interes da. Saan a maipaksepta ti agturturay a rehimen kadagiti aglaklak-am laeng ti nakabasbassit ken bulok pay a serbisyo a pangkagimongan a daytoy ket gapu iti kinakirang ti badyet ti gubyrno. Saan metten a pagsiddaawan ti kaaduan nga umili no kasano nga ad-adda a nagdoble ti naparang pay laeng a kinabaknang ni Arroyo ken ti dakdakkel pay a nakalemmeng a kinabaknang na manipud idi maisaad isuna iti poder.

Ania man pay a panagab-abel ti Malacañang kadagiti palusot, kontra-batikos ken pakulo, simmagepsepen iti panunot ti umili ti naan-anay a kinabuklis, kinabarayuboy, kinaulbod,

**Dagiti tampok
ditoy nga isyu...**

**15 riple nasamsam
iti reyd idia y Davao
del Norte** PANID 5

**Ka Jessie, martir
a kadre iti baryo** PANID 9

**Panangliplipit
ken diktadura idia y
Burma** PANID 9

ken kinadakes ti agturturay a bunggoy. Para kadakuada, ni Gloria Arroyo ket maysa manen nga Imelda Marcos. Agngarngariet da ken mangisaysayangkat kadagiti protesta gapu iti ma-kitkita da nga agum, imoral, awanan rikna, ken naulpit a panagturay ti reaksyonaryo ken aso-aso a rehimen.

Kas iti panagbettak ti daan a demokratiko a rebolusyon iti sango ti kastoy met laeng nga aramid dagiti dekadente a monarkiya kadagiti pagilian idia Europe idi maika-17 inggana maika-19 siglo, dagiti masaksian ti umili iti agpampamarang a reyna ti Malacañang ket mangpagpagilayab iti baro a demokratiko a rebolusyon a tuloy-tuloy nga umab-abante ita iti kabuklan ti pagilian. Lalo a mangpappapigsa daytoy iti pannakidangadang ken determinasyon dagiti rebolusyonaryo a pwersa ken agrigrigat nga umili a Pilipino tapno sipipinget a labanan ken naan-anayen a rippuogen ti bulok, buklis, garamugam, gastador, ulbod, abusado, ken naulpit a rehimen nga Arroyo. AB

Panagpiknik ti bunggoy nga Arroyo

Minilmilyon a piso ti binusbos ti agassawa nga Arroyo ken ti nakaad-Madu a pasurot da iti panagbulakbol da idia US idi Hulyo 30 inggana Agosto 4. Daytoy ket inaramid ti nabarayuboy ken awanan rikna nga agturturay a bunggoy ita a kangatuanen iti pakasaritaan ti Pilipinas ti bilang dagiti mabisbisin ken mamirmiraut, ken makumkumotan iti nakaro a krisis iti pagbiagan ti pagilian ken intero a lubong.

Awan sarday ti panagdalluyon iti pagilian dagiti damag ti nakaro a panagbusbos ti bunggoy nga Arroyo manipud idi ibutaktak ti maysa a pagiwarnak idia US ti naggarbo a pangrabii da iti Le Cirque Restaurant idia New York City. Maysa daytoy kadagiti kanginginanan a panganan saan laeng nga idia US no di ket iti intero a lubong. Immabot iti \$20,000 (agarup maysa a milyun a piso) ti imbaya da Arroyo para iti kinnan da a nangingina a masida ken iti inorder da a sumagmamano a botelya ti arak. (Agbalor iti nasurok \$500 wenno ₱25,000 tunggal maysa iti daytoy.) Sangapulo ket lima da a nangan iti restawran isu a rumrummuar a naggasto para iti tunggal maysa iti abereyds a ₱66,666 iti maysa a pangrabii laeng. Ti nagasto iti daytoy a piknik ket kabaellan na koma a pakanen ken biagen ti 3,000 ordinaryo nga innem-katao a

pamilya a Pilipino iti uneg ti maysa nga aldaw.

Kasaruno ti pannakaibutaktak ti panagbusbos da Arroyo iti Le Cirque ket simngaw met ti damag maipapan iti maysa pay a piknik iti Bobby Van's Steakhouse idia Washington D.C. idi Hulyo 30. Nagbusbos manen ditoy da Arroyo ti \$15,000 wenno ₱750,000. Ti naireport a nagbayad ti pangrabii ket maysa a babai nga addaan bag a napumpunno ti dolyares—awan sabali no saan a ni Medy Poblador. Tagasimpa ni Poblador kadagiti amin a delikado ken espesyal nga atas agraman dagiti kapritso ti agassawa. Ni Poblador met ti aktwal a nagbayad ti pangrabii iti Le Cirque.

Rimmuar kadagiti simmaruno pay a report nga inaldaw a mangmangan kadagiti nangingina a restawran da Arroyo bayat nga adda da idia US.

Saan laeng nga iti taraon a nagbusbos ti dakkel a balor da Arroyo. Kadagiti met nangingina nga hotel a nagdagus da — iti Willard Hotel idia Washington D.C. no sardino nga immabot inggana \$4,150 maysa a rabii ti bayad iti *suite* (kanginginaan a kwarto), ken iti Waldorf Astoria idia New York City, no sardino nga immabot inggana \$4,100 tunggal rabii ti suite ti agassawa nga Arroyo. Sag-\$990 met kada aldaw ti ginasto para iti kanya-kanya a kwarto dagiti 60 kakuyog da a kongresista ken dadduma pay a paspasurot. Nagabang da pay ti kanya-kanya a *limousine* (nangingina a kotse para kadagiti dignitaryo) a tuloy-tuloy nga inusar da iti uneg

Tawen XL Blg. 16 Agosto 21, 2009

Ti *Ang Bayan* ket maipabpablaak iti Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles.

Mabalin nga i-download daytoy manipud iti Philippine Revolution Web Central a masarakan iti:

www.philippinerevolution.net

Umatat ti *Ang Bayan* kadagiti kontribusyon iti porma dagiti artikulo ken damdamag. Awisen mi dagiti agbasbas nga agipatulod kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti idudur-as ti dyaryo tayo. Ipatulod dagitoy babaen ti email iti:

angbayan@yahoo.com

Linaon

Editorial:

Aglablabes a kinababayuboy ken kinabuklis **1**

Panagpiknik ti Arroyo **2**

Awan ti kas kapardas a panagbaknang **4**

Naimballigan nga opensiba

Reyd iti awan putok idia DnN **5**

OBL2, paayen idia Leyte ken Samar **6**

Tungtongan iti kappia **7**

Panangsaludo kadagiti martir idia NEMR **8**

Dagiti koresponsal: Ka Jessie **9**

Panangraut nga estado 10

Pananglipit ken diktadura idia Burma **13**

Damdag 15

Ti *Ang Bayan* ket ipabpablaak dua a beses tunggal bulan ti Komite Sentral ti Partido Komunista ti Pilipinas.

ti tallo nga aldaw.

Iti kabuklan, immabot iti P37 milyon wenno lumabes iti P6 milyon tunggal aldaw ti akuen da Arroyo a gasto da idia US. Saan pay a karaman ditoy ti gasto dagiti miembro ti kabinete ken 27 kongresista a kimmuyog kenni Arroyo.

Kadakkelan ti ginasto da Arroyo iti transportasyon (P13 milyon). Sumaruno ti gasto iti hotel nga immabot iti P8 milyon. Immabot met iti P6 milyon ti ginasto da kadagiti tip.

Naibutaktak met iti daytoy a panawen ti plano nga igagatang ni Arroyo ti dua a bukod nga eroplano a jet nga agbalor iti P1.2 bilyon kada maysa. Napilit isuna a mangiyatras iti plano gapu ta natuduan daytoy ti protesta saan laeng a gapu iti kinabarayuboy na no di ket pagilasinan pay iti plano na a kumayetket pay iti poder.

Dagiti palusot. Idi umuna a nagbettak iti pagilian dagiti damag mainaig kadagiti piknik ken dadduma pay a kinabarayuboy da Arroyo idia US, ti dagus a pammabasol ti Malacañang ket panagdadael laeng dagiti prente dagiti komunista ti panangiarwas kadagiti kasdiay a damag. Ngem gapu iti kaadu dagiti nangbabalaw, napilitan ti Malacañang nga agaramid ti nadumaduma a nagsisinggalut a palusot.

Umuna ket kinuna da a basta laengen simrek da iti Le Cirque gapu ta nairana nga asideg laeng daytoy ken nakalukat pay idi rabii ti Hulyo 31. Maysa a simple a pangrabii laeng kano daydiay ken saan a nangina. Ti agpayso ket agkamakamak da Arroyo a makasangpet idia New York kalpasan ti pannakipagkita kenni US Pres. Barack Obama tapno makakamat iti naikeddengen a panagpiknik iti Le Cirque. Reserbado ngaminen ti pagpuestuan da dua nga aldaw pay sakbay daydiay.

Iti sango ti nakaro a panangsupyat iti panagbusbos da Arroyo,

nagbirok ti nadumaduma a pangipasaan ti pammabasol ti Malacañang. Inawis laeng kano isuda ni Rep. Martin Romualdez ken isuna ti nagbayad iti nagasto. Palalo met ti panangliklik ni Romualdez a mainterbyu ti midya. Idi agbayag, pinagkedkedan na nga isuna ti nagbayad, ken intudo na ti kabsat na a baknang nga arkitekto a nakabase idia New York. Awan met iti piknik ti arkitekto. Awan met ti maala nga ania man a beripikasyon manipud kenkuana.

Tapno kaluban met ti panaggasto ti Malacañang iti piknik iti Bobby Van's, kinyna met ni Rep. Danilo Suarez nga isuna kano ti nagbayad sadiay. Awan pay ti rummuar tapno akuen da met dagiti panagpiknik iti sabali pay a nangingina a restawran a napanan da.

Nalabes a panaggasto kadagiti byahe iti sabali a pagilian. Dimmakel pay ti isyu ti panagbusbos ni Arroyo iti kaban ti umili idi maibutaktak nga umaboten iti P3 bilyon (P1.6 bilyon iti labes ti badyet) ti nagasto kadagiti byahe na iti sabali a pagilian manipud 2003 inggana 2008 ken kadakkelan pay iti amin ti nagasto na ita a tawen.

Kinuna ti Malacañang a sinungbatan ti House of Representatives ti gasto iti maudi a byahe da, ngem nagkedkedan ni House Speaker

Prospero Nograles daytoy. Nupay kasta, inkagumaan latta a kaluban ni Nograles ni Arroyo iti panagkuna a nalabit a sinalo ti gubyrno ti US ti dakkel a paset ti gasto. Nagkedkedan met ti embahada ti US daytoy.

Iti maudi, ti inakseptar laeng ti Malacañang ket ti panangsungbat na kadagiti gasto da Sen. Miriam Santiago, Sen. Lito Lapid, ken Nograles. Awan ti ibagbaga ni House Speaker Nograles no sadino ti nagtaudan ti "naiyabono" kadagiti nagasto ngem singiren da kano laengen ti sag-P300,000 ti tunggal kongresista a kimmuyog. Sinungbatan met dagiti kongresista a no singiren isuda ket alaen da ti pangbayad manipud iti pondo ti pagilian gapu ta ti napanan da met kano idia US ket trabaho ken saan a panagbulakbol.

Dagiti tignay-protesta. Nangirussuat iti apagdarikmat a rali iti Gate 7 ti Malacañang ti 200 miembro ti League of Filipino Students, Anakbayan, ken Student Christian Movement tapno kondenaren ti narabayuboy a rehimen. Impukkaw da ti "Gasto iti serbisyo ken saan nga iti kinabarayuboy!" Duapulo nga estudyante met ti naaresto ken nabugbog kalpasan a waraen dagiti pulis ti panagtignay da.

Nangirussuat met ti tignay-protesta ti Kalipunan ng Damayang Mahihirap(KADAMAY) iti Mendiola idi Agosto 17 ken maysa met a picnic ti inaramid dagiti miembro ti Anakpawis ken Kilusang Mayo Uno kas protesta iti pangrabii ni Arroyo idi Agosto 11. Maysa a mobile propaganda team (MPT) ti inrussuat ti Kabataan Party idi Agosto 10 kadagiti canteen iti University Belt tapno ipakita kadagiti mangaldaw nga estudyante ti listaan ti ginasto ni Arroyo iti taraon kumpara iti iyananay da a balon. Nakaala ti simpatya manipud kadagiti estudyante a mangmangan ken uray kadagiti akinkukua ti canteen ti MPT ti Kabataan Party.

AB

Awan ti kas kapardas a panagbaknang

Makaalilaw ti kinapardas ti panagdakkel ti kinabaknang ti pamilya ni Gloria Arroyo. Manipud iti P66.8 milyon idi umuna a nagtugaw isuna iti Palasyo idi 2001, immabot iti P143.54 milyon wenno nasurok a doblen idi 2008 ti deklarado pay laeng a balor dagiti sanikua ti bogus a presidente. Agarup P11 milyon ti innayon ni Arroyo iti kabuklan a kinabaknang na iti tinawen wenno 20 daras a dakdakkel ngem iti sueldo na a P45,000 laeng kada bulan.

Kadagiti deklarado pay laeng a sanikua ni Arroyo, 2000% ti dimmakkelenen ti kinabaknang na no irugi ti kwenta idi 1992 idi damo a nagbalin isuna a senador. Ti indeklara na a kinabaknang idi ket P6.73 milyon laeng.

Inusar na ti turay na tapno aggamgam ti umad-adu a sanikua ken kinabaknang ken lalo pay a mapadakkel ti balor dagitoy, kagiddan ti panangilemmeng kadagitoy babaen iti nadumaduma a wagas.

Naibutaktak itay nabiit ti panangusar da Arroyo kadagiti makinarya ken pondo ti gubyrerno tapno bukbokan kadagiti proyekto a pang-imprastruktura dagiti daga da tapno mapadakkel ti balor ti sanikua da. Manipud 2004 inggana 2007, lima a proyekto a kalsada nga agbalor iti P44.8 milyon ti inaramid ti Department of Public Works and Highways (DPWH) iti nasuline a sulit ti Barangay Isla, San Rafael, Bulacan no sadino nga adadandani tallo nga ektarya a daga ni Mike Arroyo. Babaen iti nasao a “panagpadur-as” iti lugar ken pananglipit, naingato na ti presyo ti daga ken nailako na daytoy idi 2008 iti balor a P1,400 kada metro kwadrado idinto a ti agtartaray a presyuan ti daga iti lugar ket P100-250 laeng kada metro kwadrado. Nagganansya iti kabuklan a P41.48 milyon da Arroyo iti daga a nagatang da idi 1996 iti balor a P100,000 laeng.

Kadagiti sanikua da a lote ken

balay, innem laeng nga agbalor kano iti P5.7 milyon laeng ti inlista da. Ad-adu pay a sanikua ken ma-inegnegosyo a daga ken balay da ti saan a deklarado, karamanen ti adu a lote ken balay idia US a nainagan iti prente a kumpanya da nga LTA-USA ken adu met a dagdaga, pagmulaan, piskerya, ken balay iti Pilipinas a no sadino la ditan a nainagan, karamanen ti nadumaduma a prente a *foundation*. Adda met dagiti nainagan iti kabsat ni Mike a ni Rep. Ignacio Arroyo. Uray ti nabayagen a sanikua da a lote ken balay iti La Vista Subdivision idia Quezon City ken iti Forbes Park idia Makati ket saan a deklarado. Awan met ti deklarasyon iti minil-milyon pay a balor dagiti sanikua da nga alahas, kabalyo a pangkarrera, ken dadduma pay a kinabaknang.

Awan ti deklarasyon iti minil-milyon a napastrek da Mike ken Gloria Arroyo iti panangilako kadagiti lote, balay, ken *condominium* da idia US. Kaudian iti daytoy ti napastrek da a \$247,000 idi 2002 idi ilako da ti maysa a lote a ginatang da idia San Francisco, California iti balor a \$1,428,000 idi laeng 1999.

Idinto a maiparit iti linteg a maaddaan ti opisyal ti gubyrerno ti pangpinansya nga interes kadagiti pribado a kumpanya, nakaad-adu ti iggem a sapi ni Arroyo kadagiti kasdiay a pribado a kumpanya. Kil-

lo a palusot laengen ti Malacañang a ti akin-iggem ken mangtartarawidwid kadagitoy ket saan a ni Gloria mismo no di ket ti asawa na a ni Mike Arroyo, ken ti dadduma ket adda iti nagan ken panangaywan dagiti annak da, isu a saan a bumangga iti kinapresidente na. Iti papel pay laeng, dimmakkelen dagiti deklarado a sanikua na a sapi manipud P55 milyon idi 2006 nagtutrong iti P62 milyon idi 2007 ken iti P110 milyon idi 2008. Ngem ti naparang laeng ket ti balor pay laeng ti panagatang. Amang a dimmakkelen ti balor dagitoy no presyo iti pagtagilakuan ti pagbasaran.

Rimmuar iti panagsukisok ti Philippine Center for Investigative Journalism (PCIJ) itay nabiit nga us-usaren dagiti Arroyo ti La Vista Investments and Holdings ken 14 pay a prente a kumpanya tapno ilinged ti adu a sabali pay a puonan ken kinabaknang da. Saan pay a maibilang ditoy ti baro a sikreto a pangikabkabilan na ita a kumpanya ti kroni na a ni Eduardo “Danding” Cojuangco. Adda met dagiti nakalemmeng a puonan ken pondo da Arroyo kadagiti

bangko ken kumpanya idia Dubai ken iti nadumaduma a pagilian iti Caribbean, a rason no apay a masansan a sikreto a papanan ti pamilya nga Arroyo dagitoy.

Adu pay ti misteryo maipapan iti nakaskasdaaw a panagdakkel ti kinabak-

nang ti pamilya a nakatugaw iti Malacañang. Nakair-irtengen ti pungtot ti umili iti lalo a dumakdakkel a distansya iti baet ti pangrigrigat da ken ti bumbumsog a kinabaknang da Arroyo. Lalo pay nga umirteng ti pungtot da bayat nga umad-adu pay ti maibutbutaktak.

AB

15 riple, nasamsam iti awan putok a reyd idia y Davao del Norte

Naglak-am manen ti nakaro a bira ti kampanya nga Oplan Bantay Laya 2 (OBL2) ti rehimen nga US-Arroyo idi mangirussuat ti nasinasina a taktikal nga opensiba ti NPA iti nadumaduma a sulit ti arkipelago.

Kalatakan iti daytoy ti awan putok a reyd idia y Asuncion, Davao del Norte no sadino a nakasamsam dagiti Nalabaga a mannagigubat ti Armando Dumandan Command (ADC) ti 15 awtomatiko a riple. Pakabibilangan daytoy ti innem nga M14, maysa nga M16, ken walo a Garand. Ti lima a minuto a reyd ket naisayangkat laban iti detatsment ti 72nd IB idia y Barangay Napungas idi pangngaldaw ti Agosto 9. Nakakumpiska pay ti NPA ti maysa a radyo a pangkomunikasyon.

Tapno gaburan daytoy a pannakapaay, inakusaran ni Maj. Gen. Reynaldo Mapagu, hepe ti 10th ID ti Philippine Army (PA) a linabsing ti NPA dagiti annuroten ti gubat gapu ta inaramid na a pagsangkano dagiti sibilyan iti daytoy nga operasyon.

Awan pulos kinapudno ti pamabasol ti opisyal ti militar, kuna ni Ka Marcela Valiente, tagapagsarita ti ADCBHB. Nalabit a ti madakdamat a sibilyan ket ti maysa a komander ti detatsment ti kaabay a barangay ti

San Miguel. Natiliw isuna iti maysa a tsekpoynt ti NPA ken intugot isuna idi rauten da ti detatsment idia y Napungas.

Awan met ti nasaktan kadagiti tropa ti militar ken paramilitar gapu ta awan met ti limmaban kada kuada iti panawen ti panagraut, panangilawlawag ti tagapagsarita.

Sumaganad dagiti dadduma pay a report a naawat ti Ang Bayan:

Agosto 17. Kinubkob ti maysa a yunit ti NPA iti uneg ti Herminio Alfonso Command (HAC-BHB) ti Traveller's Inn and Restaurant idia y Kitaotao, Bukidnon tapno kumpiskaen ti Uzi *submachine gun* ken dadduma pay nga armas ti pamilya a Nieves, akinkukua ti establismiento. Us-usaren ti nasao a pamilya dagiti armas tapno butbutngen ken pangtaan dagiti mannalon nga agnanaed iti aglawlaw da. Kalpasan daytoy, inambus met dagiti Nalabaga a mannagigubat dagiti reimporsment manipud iti PNP

ken 29th IB agarup alas dos ti malam idia y Barangay Kipolot.

Kabayatan na, sinupyat ti HAC-BHB ti pamabasol ti 10th ID a tinakawan da ti ₱22,270 dagiti Nieves. Inlawag ti HAC-BHB a nairut a sumursurot ti NPA iti patakaran ti panangkumpiska laeng kadagiti armas ken dadduma pay a ramit militar a maus-usar iti kontra-rebolusyonaryo ken kontra-umili nga aktibidad. Saan na a gargarawen ti kuarta ken dadduma pay a personal nga usar dagiti tao ken establismiento a puntirya dagiti taktikal nga opensiba.

Agosto 16. Tallo a soldado ti dagus a natay ken adu a sabali pay ti nasugatan idi ambusen ti maysa a yunit ti NPA idia y Aurora dagiti agop-operasyon a tropa ti 71st IB iti Sityo Upper Diayo, Barangay Gaintuja, Maria Aurora, Aurora, iti agarup alas siete ti agsapa. Awan ti dangran iti beneg ti Nalabaga nga hukbo.

Tapno saan a mapabainan iti publiko, inggagara nga inlimed ti 7th ID ti insidente iti midya.

Idia y Albay, maysa a soldado a miembro ti RSOT ti 49th IB nga aglutluto ti pamigat iti barangay hall ti natamaan iti patong idi inisnapp isuna ti NPA idia y Baryo Caguiba, Camalig, iti agarup alas saiy media. Saan a masinunuo dagiti soldado no sadino a nagpuesto ti isnayper gapu ta napalikmutan ti bantay ti barangay hall.

Agosto 13. Uppat a soldado ti 67th IB ti nasugatan, karaman ni 1Lt. Elizalde Calayo idi ambusen ida dagiti Nalabaga a gerilya ti Front 15-BHB idia y San Isidro, Baganaga, Davao Oriental. Mangiyar-aramid da ti operasyon militar idia y Barangay Marikit iti nasao a munisipalidad idi maambus ti pangmilitar a lugan da. **AB**

OBL2, agtultuloy a papaayen ti NPA idia Leyte

Nangisayangkat dagiti Nalabaga a mannakigubat ti Mt. Amandewin Command ti NPA idia Leyte ti pito a nagsasaruno ken naimballigian nga aksyon militar laban kadagiti tropa ti PA manipud Hunyo 8 inggana Hulyo 9. Sangapulo a soldado ti napapatay ken adu pay ti nasugatan ken sumagmamano nga armas ti nasamsam manipud kadagiti labanan. Awan ti kaswalti iti benneg ti NPA.

Pinaglibakan dagitoy nga aksyon militar ti ipaspasindayaw ti Armed Forces of the Philippines (AFP) a naibusen ti NPA iti isla.

Naisayangkat dagiti armado nga aksyon kas sungbat ti NPA iti nasaknap nga operasyon militar ti 19th ken 52nd IB ken dagiti special forces iti uneg ti 8th ID-PA kadagiti munisipalidad ti Baybay, Burauen, La Paz, MacArthur, ken Albura manipud pay idi Hunyo. Malaksid iti reimporsment manipud iti CAFGU, agus-usar met ti kabusor ti dua nga helikopter, kadagiti 105 mm howitzer, ken armored personnel carrier.

Sumaganad dagiti inisyal a report manipud iti NPA-Leyte:

Hulyo 9. Nadusa iti pannakatay ti operatiba ti paniktik a ni Cpl. Nelson Vacunawa iti maysa nga espesyal nga operasyon ti NPA idia Barangay Upper Sugod, munisipalidad ti Carigara.

Hulyo 2. Napapatay ti maysa a soldado ken nasugatan ti maysa pay iti maysa a taktikal nga opensiba idia Barangay Cagbana, Burauen.

Hunyo 28. Na-

gengkentro dagiti tropa ti AFP ken NPA no sadino ket maysa a soldado ti napapatay ken adu a sabali pay ti nasugatan.

Hunyo 25. Maysa a soldado ti napapatay ken nasugatan ti saan a sigurado a bilang iti operasyon a panagharas ti NPA idia Barangay Bunga, Baybay.

Hunyo 20. Dua a soldado ti napapatay iti taktikal nga opensiba ti NPA idia Barangay Bunga.

Hunyo 13. Napapatay iti maysa nga operasyon a harasment ti maysa a soldado idia Barangay Cagbana, Burauen.

Hunyo 8. Maysa a soldado ti napapatay iti operasyon a panagharas ti NPA idia Barangay Bunga.

Malaksid kadagiti dangran a nalak-am ti AFP manipud kadagiti aksyon militar ti NPA, dua a soldado pay ti napapatay ken lima ti nasugatan idi nag-misencounter dagiti pamilya a tropa. Bunga dagiti bira ti NPA, maysa a kolum ti kabusor ti naisina manipud iti daduma pay a yunit ken nailaok

iti sabali a grupo dagiti soldado. Natikaw ti intar ti kabusor isu a nagpipinnaltog da.

Segun iti Efren Martires Command ti NPA iti Eastern Visayas, iti laksid ti napigsa a pwersa militar ti AFP, demoralisado dagiti tropa ti 8th ID gapu kadagiti aksyon militar ti NPA. Nabulabog dagiti operasyon da ken mapilitan laengen nga agtalinaed dagiti soldado iti baryo. Kabayatan na, nangato met ti moral ti NPA, masa a mannalon, ken dagiti alyado gapu kadagiti nagun-od a rebolusyonaryo a balligi.

Pampanekneknan dagiti balligi ti Mt. Amandewin Command idia Leyte a kabaalan ti gerilya a pannakigubat a suportado ti masa a rimbawan ti todo-gerra ti OBL2 ti rehimen nga US-Arroyo.

AB

Panagminas idia Catanduanes, masupsupyat

SUPSUPYATEN ti umili ti Catanduanes ti plano ti maysa a kumpanya a kukua ni Enrique Razon Jr., nasinged a gayyem dagiti Arroyo, a minasen ti kabuklan a P15.6 bilyon a balor ti coal (karbon) iti prubinsya. Iti panangidaulo ni Obispo Manolo A. de los Santos ti Dyosesis ti Virac, sinupyat dagiti Catandunganon ti panangited ti gubyrno ti 7,000 ektarya a konsesyon iti kumpanya a Monte Oro Resources Energy Inc. (MOREI) ken ti plano a nayonan pay daytoy iti 8,000 ektarya.

Madandanagan dagiti taga-Catanduanes iti dadael nga ibunga ti panagminas iti kabakiran aglalo kadagiti munisipalidad ti San Andres, Caramoran, Panganiban, ken Viga nga isu ti saklawen ti proyekto. Innem a pulo a ribu nga ektarya laengen ti natedda a bakir iti isla.

Nakikaysa met ti rebolusyonaryo a tignayan iti panagsupyat dagiti Catandunganon iti nasao a proyekto. Kuna ni Ka Greg Bañares, tagapagsarita ti NDF-Bicol, adu ti mamati a ni Razon ket parupa laeng dagiti Arroyo nga isu ti pudno nga akinkukua iti MOREI. Kinuna na, ti bunggoy nga Arroyo laeng ti agbenepisyo iti binilbilyon a mapastreng iti panagminas iti prubinsya.

Tungtongan iti kappia, agpeggad a saan a matuloy

Saan a napudno ti Gubyerno ti Republika ti Pilipinas (GRP) iti panakaipatungpal ti tungtongan iti kappia. Segun kenni Luis Jalandoni, chairman ti *peace panel* ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP), adu ti pagilasinan a saan a napudno ti GRP nga ipatungpal manen ti tungtongan iti kappia. Lablabsingen ti gubyerno ti katulagan a nagkaykaysaan ti agsumbangir a benneg iti saan a pormal a tungtongan idia The Hague idi Hunyo 15 a dagus a wayawayaan dagiti pulitikal a balud a karaman iti tungtongan iti kappia.

Itatta, dua a konsultant pay laeng ti NDFP ti winayawayaan ti GRP, da Randall Echanis ken Elizabeth Principe. Ni Principe ket nawayawayaan saan a gapu iti nasao a katulagan no di ket gapu kadagiti ligal a balligi na laban kadagiti

parparbo a kaso a naiyuli laban kenkuana iti nadumaduma a korte, innayon pay ni Jalandoni. Imbaga na pay a malisyoso ti panangwayawaya kenni Echanis gapu ta limitado laeng daytoy iti innem a bulan wenno bayat nga agtultuloy pay ti

tungtongan iti kappia.

Saan laeng a taktaktaken ti GRP ti panangwayawaya kadagiti nakabalud a konsultant. Iti aktwal ket saan na pay laeng a sarsardengan ti panangsisiim ken panangtigliw kadagiti konsultant ti NDFP. Iligal nga inaresto daytoy idi Agosto 1 idia Cagayan de Oro City ti konsultant ti NDFP a ni Alfredo Mapano.

Bayat nga awan ti ipakpakita ti GRP a sinseridad iti panangipatungpal ti JASIG, kaipapanan na a saan a napudno ti GRP nga ipatungpal ti miting ken negosasyon. Iruprupir ti NDFP a wayawayaan ti 22 negosyador ken pulitikal a balud kas panagsagana iti pormal a tungtongan iti kappia idia Oslo nga iyaramid koma iti Agosto 28 inggana Setyembre 5. **AB**

Plano a lokal a tungtongan iti kappia idia Negros, nasupyat

//Daan a tokar." Daytoy ti awag ni Ka Frank Fernandez, tagapagsarita ti NDFP-Negros iti lokalizado a tungtongan iti kappia nga idurduron ni Gov. Isidro Zayco ti Negros Occidental. Iti maysa a pablaak itay Agosto 17, imbaga pay ni Fernandez a ti panggep ni Zayco ket panagsabotahe iti panaglukat manen ti tungtongan iti kappia iti baet ti NDFP ken GRP a naikeddeng a maaramid idia Norway.

Ti panangipatungpal ni Governor Zayco iti "lokalizado a tungtongan iti kappia" ken panangited ti "amnestya para kadagiti rebelde" ket mangipakpakita a saan nga interesado isuna a mangparaira ti pudno ken nainkalinteg a kappia tapno iti kasta ket marisut dagiti ramut ti gerra sibil iti Pilipinas, kuna ti tagapagsarita ti NDFP-Negros.

Ti isusuko dagiti rebolusyonaryo a pwersa idia Negros ti panggep ti gobernador tapno natalged a maituloy da ken ti bunggoy na ti dominasyon da iti ekonomya ken pulitika ti intero nga isla. Malaksid kenni Zayco, karaman iti agturturay a bunggoy idia Negros dagiti pa-

milya nga Arroyo, Cojuangco, Marañon, ken Teves.

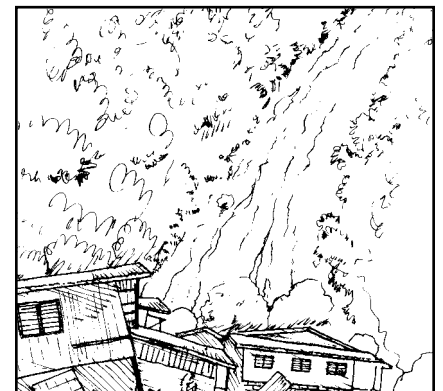
Segun kenni Fernandez, us-usaren ni Zayco ti poder na kas gobernador tapno iduron ti programa a saywar ti Office of the Presidential Assistant on the Peace Process (OPAPP) a ti ramen na ket "lokalizado a tungtongan iti kappia" ken "amnestya."

Inumsi met ti rebolusyonaryo a lider ti panangited kano ti PA ken ti OPAPP itay nabiit ti premyo a sag-₱20,000 iti nasurok 300 bogus a "rebel surrenderee."

Kuna ni Fernandez, maysa laeng daytoy nga operasyon tapno makakurakot manipud iti pondo ti gubyerno. **AB**

Ceasefire naideklara idia Iloilo

Maipatpatungpal ti 15 aldaw panagsardeng dagiti opensiba militar ti NPA iti munisipalidad ti Tubungan, Iloilo tapno nasayaat a maiyaramid ti *rescue and relief operations* kadagiti biktima ti panagreggaay ti daga, segun iti pablaak ni Ka Ariston Remus, tagapagsarita ti Napoleon Tumagtang Command ti NPA (NTC-NPA) iti abagatan a paset ti Iloilo ken Antique idia Panay.

Inmandar ti NTC-NPA kadagiti amin a yunit nga agtigtignay iti nasao a lugar ti temporaryo a panangisardeng ti inisyatiba iti panangiwayat kadagiti aksyon militar manipud Agosto 10 inggana maika-25 ti bulan. Ti kas-toy a mandar ket panangipaduyakyak ti pannakipagrikna iti pinagteng a ladingit ken sakripisyo ti umili a Tubunganon a biktima ti kalamidad. Iti sabali a bangir, mapalpalagipan latta dagiti yunit ti NPA nga agalibtak iti panagdependa ken panangipreserba ti bagi amangan no partraydor a rauten ti AFP isuda.

Nangrugi a pumanaw dagiti residente idi Agosto 9 manipud kadagiti barangay ti Igtuble, Ig-pahu, ken Molina ti nasao a munisipalidad. Immabot da iti nasurok 2,000. Nareggaay ti daga iti kabambantayan a paset ti Tubungan idi Agosto 6 gapu iti agarup makalawas a tuloy-tuloy a panagtudo. Adu ti naperdi a mula, pagmulaan, ken pagtara-kenan ti dingnguen gapu ta nagaburan ti pitak ken dadakkel a bato manipud iti bantay. Naireport nga adda naperdi a 40 bal-balay.

Segun kenni Ka Ariston Remus, lumlumdaang dagiti biktima gapu ta naudin ti addang dagiti maar-arikattot nga opisyal ken ahensya ti gubyrno karamanen ti 301st Brigade ken 3rd ID ti PA tapno risuten ti nabayagen a problema da. Kanayon nga adda da iti napeggad a kasasaad manipud pay idi Hulyo 2008 kalpasan a nagdadael ti bagyo Frank. Iti kinapudno na, nabayagen a kidkiddawen da iti lokal a gubyrno ti Tubungan a maiyaka da iti natalged a lugar tapno maliklikan ti nakapangta a didigra.

Inkari ti NTC-NPA a tumulong kadagiti biktima agingga iti kabaelan da. AB

Panangsaludo kadagiti martir ti Northeastern Mindanao

Ti sumaganad ket naadaw iti pablaak ni Ka Maria Malaya, tagapagsarita ti National Democratic Front-Northeastern Mindanao Region (NEMR) idi ilagip iti rehiyon idi Agosto 9 ti Aldaw dagiti Martir iti NEMR. Daytoy nga aldaw ket maika-15 anibersaryo met ti pannakatay ni Fr. Frank "Ka Migo" Navarro, maysa a padi a Katoliko a nagbalin a nalatak a rebolusyonaryo a lider iti rehiyon.

Dagiti balligi iti armado a pannakidangadang, agraryo a rebolusyon, ken pannakikaykaysa a prente iti NEMR ket sinibugan ti dara dagiti martir ti rebolusyon. Imbes a kumapsut ti armado a rebolusyon iti pannakapukaw da, lalo pay nga agrangrangpaya daytoy gapu ta pagadadawan kadagiti adal ti biag ken pannakidangadang dagiti martir agturong iti ad-adda pay a panagabante ti rebolusyonaryo a pannakidangadang.

Agbalbalin met a pagwadan kadagiti Nalabaga a mannakigubat ti napudno a panagserbi da iti umili uray kaipapanan daytoy ti pannakatay da. Agserberbi nga inspirasyon kadagiti kabataan, baro a sampa a Nalabaga a mannakigubat, ken intero a rebolusyonaryo a pwersa ti awan patingga a panagserbi ken pannakikaysa da iti pannakidangadang ti umili a maidadadanes ken magunggundawayan.

Napaneknekan iti kapadasan nga iti tunggal mapukaw a biag ti maysa a kadua, ti maysa a Nalabaga a mannakigubat, ket ad-adu pay ti tumaktakder ken agig-iggem ti armas iti armado a pannakidangadang.

Ita nga aldaw ti aldaw ti pananglagip iti biag ti amin a Nalabaga a mannakigubat iti NEMR a nangibuwis ti biag da para iti rebolusyon. Panangsaludo met daytoy iti amin a rebolusyonaryo nga agbibilag iti panagserbi iti umili ken iti rebolusyon.

Ita nga aldaw met nga ilagip tayo ti maika-15 anibersaryo ti pannakatay ni Fr. Frank "Ka Migo" Navarro, maysa a naindaklan a rebolusyonaryo a martir. Ilagip tayo daytoy iti tengnga ti nakaro a pananglipit kadagiti kakabsat tayo a Lumad iti lugar no sadino a namulat ken simmampa ni Ka Migo iti

NPA. Ti nasaksian na a nakaro a panangidadanes, panaggundaway, ken panangibaddek iti karbengantaog dagiti Lumad iti Lianga, San Agustin, Marihatag ken Tago, Surigao del Sur ti nangkarit kenkuana a tumipon iti rebolusyonaryo nga armado a pannakidangadang. Natay ni Ka Migo a maysa a pudno a mannakigubat ti umili iti puseg ti Andap Valley nga ansestral a daga ti umili a Lumad iti NEMR.

Ita nga aldaw, padayawan tayo dagiti martir iti rebolusyon kagiddan ti panangisagut ti sibubukel a biag tayo iti armado a pannakidangadang inggana a magun-od ti balligi. AB

Ka Jessie, martir a kadre iti baryo

Idi Hunyo 14, maysa a residente ti Baryo Bag-as ti pimmusay ken masapul nga ipumpon a dagus iti kinabigatan na gapu ta awan ti agbalbalsamar iti lugar. Inmartsa dagiti kailian na ti lungon na agturong iti bassit a kaniyogan a kukua na ken ti pamilya na. Adda sadiay ti sibubukel a pamilya na — dagiti kakabsat na, ti asawa na, ken dagiti annak na.

Manipud iti adayo, kasla maysa a simple laeng a pamumpon ti maiyar-aramid. Ngem no asitgan, saan nga ordinaryo daytoy, no di ket maysa nga espesyal a panagsaludo iti maysa a kailian a nagerbi kada-kuada ken iti rebolusyon iti intero a biag na.

Napunno kadagiti saibbek ken sangit ti aglawlaw bayat a padpadayawan ti intero a baryo ni Ka Jessie, miembro ti lokal a sangay ti Partido Komunista ti Pilipinas (CPP). Naparang a naiyabbong iti lungon na ti nalabaga a bandera ti CPP. Adda sadiay ti intero a lokal a sangay ti partido ken dagiti miembro ti lokal a tsapter ti Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid(PKM). Nasurok 100 ti nagatendar iti pammadayaw.

Nangrugi ti pammadayaw iti panangkanta iti Internasyunale. Iti baryo, ken kasta met kadagiti agasideg a barangay, kanayon a mai-rugi iti panangkanta ti Internasyunale ti agarup amin a kolektibo nga aktibidad dagiti residente. Kabisado da daytoy a kanta kas iti panangkabisado da iti kanta a Lupang Hinirang. Daytoy ket sinaruno dagiti dadduma pay a kanta, daniw nga addaan aksyon, ken dagiti kanta-garaw a naisagut iti natay a kadua. Dagiti kankanta ket kanta a pammadayaw a ti lalaonen na ket panangipateg iti biag ti pimmusay a kadua ken ti imbati na a pakina-

kem ti panangitultuloy ti rebolusyon.

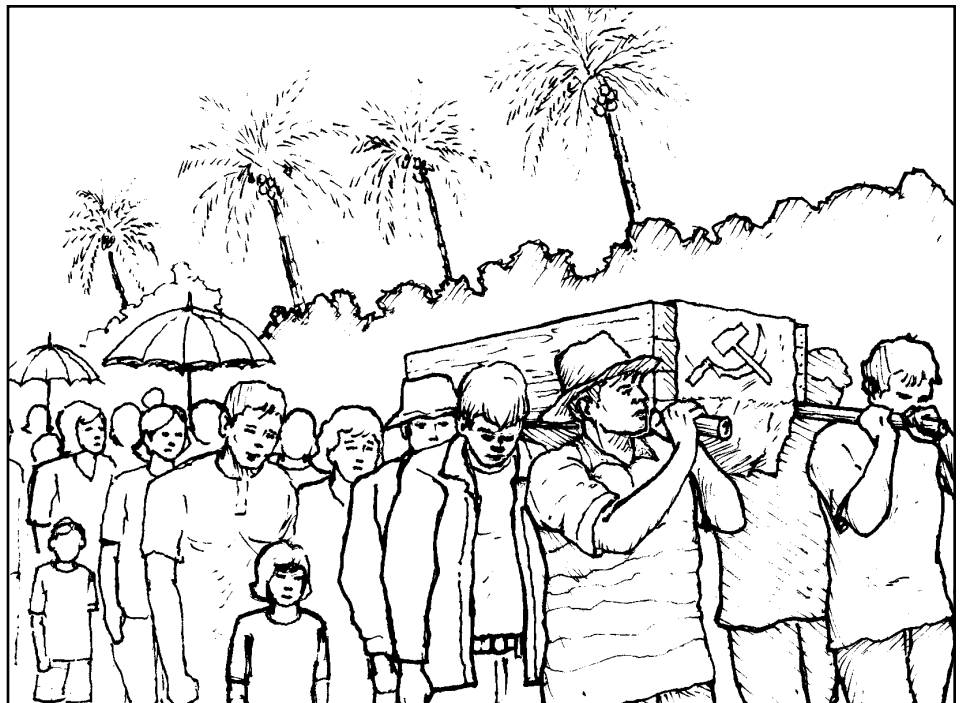
Nangited ti mensahe dagiti kakabsat na, dagiti kakadua na iti lokal a sangay, ken uray dagiti miembro ti lokal a sangay ti CPP iti dadduma a lokalidad. Saan a nakapagsarita ti asawa na ken dagiti annak na gapu iti kinakaro ti panagladingit da. Ngem amin da ket nagkaykaysa nga ituloy ti pakinakem ti rebolusyon nga imbati ni Ka Jessie.

Kalpasan ti kultural a presentasyon, inikkat da ti naidait a maso ken karet iti nalabaga a bandera sakbay nga ibalkut iti bangkay ni Ka Jessie ti nalabaga a tela. Dagiti

simbolo ket papel a nagegetteng laeng iti maysa a karton bayat a ti nalabaga a tela ket kurtina ti maysa a kailian da. Naikabil dagiti simbolo iti uneg ti lungon na. Nagbalinen a paset dagiti pammadayaw daytoy nga addang gapu iti kapadasan ti baryo a kalkalien dagiti soldado ti AFP dagiti nakasina a tanem a madalanan da kadagiti operasyon da iti suspetsa a daytoy ket tanem dagiti pimmusay a Nalabaga a mannakigubat.

Ginundawayan metten dagiti Kameng ti partido ken rebolusyonaryo ti kasasaad tapno padayawan dagiti dadduma pay a rebolusyonaryo a martir a nagerbi iti baryo da.

Ti pamumpon ket koordinado nga aktibidad ti lokal a sangay. Dagiti kakolektibo ni Ka Jessie ti nangi-plano ti pammadayaw ken sikreto nga impadanon da daytoy kadagiti kailian da, kabangibang a baryo, ken dadduma pay a kakadua iti lugar. Sinigurado da nga umuna nga awan ti mapaspasamak nga operasyon iti daydi nga aldaw tapno maaywanan ti seguridad dagiti

amin a tumabuno.

Lokal a kadre.

Natay ni Ka Jessie gapu iti colitis, maysa a nakaro a sakit iti bituka. Inkagumaan ti medikal tim ti NPA nga agasan isuna ngem gapu iti nakangatngato a presyo ti agas ket saan na a nasustenir ti panaginun ti naireseta kenkuana. Gapu met iti kinarigat, napilitan isuna nga agtrabaho iti talon uray addan sakit na.

Ni Ka Jessie ket maysa a marigrigat a mannalon. Nagkameng isuna iti organisasyon masa idi 1977 ken pultaym a nagtignay idi 1979. Idi 1980, nakiasawa isuna iti baryo ken nagdesisyon nga iti daydiay a baryo nga ibukbok na ti rebolusyonaryo a serbisyo ken panawen na. Nagbalin a miembro da nga agassawa kadagiti rebolusyonaryo nga organisasyon iti lokalidad. Ti asawa na ket miembro ti Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan wenna MAKIBAKA bayat nga isuda a dua ket miembro ti PKM. Ti lima nga annak da ket miembro met ti Kabataang Makabayan ken PKM. Maysa kadagiti annak da ket nagkameng iti Bandilang Pula, maysa a grupo a pangkultura iti baryo.

Aktibo ken awan duadua a nagtignay para iti rebolusyon ni Ka Jessie. Pagpigsan na ti panangipatungpal kadagiti trabaho a pangmilisya. Manamnama isuna uray ania nga oras a kasapulan, aglalo iti usapin a pangseguridad. Maibilang kadagiti impatungpal na a rebbengen ti panagsiput para iti NPA, panangigayd kadagiti kakadua ken panangmentina ti komunikasyon a pang-emerdyensi. Naikuyog metten isuna iti taktikal nga opensiba.

Kanayon a mailugar na dagiti trabaho ken saan a nagpalimita kadagiti partikular a problema a personal. Nagaget ken ipatpateg na ti panagbunag ti suplay para iti NPA. Adda maysa a panawen a nagbalin isuna nga espesyal a liaison officer/LO iti baet ti dua a prubinsya.

Kas miembro ti PKM, aktibo isuna iti panangpadur-as ti produksyon iti baryo, aglalo iti produksyon a komunal a maibingay kadagiti kakadua iti NPA. Saan a nalaka a kumapuy ti pakinakem na uray iti panawen nga adda sumagmamano kadagiti kakolektibo na a mangkayat a sumardengen. Mapagsanggir isuna iti amin a panawen.

Uray idi agsakit isunan, ti kangrunaan a kakailalaan na ket ti kinnaan ti pisikal a kabaalan na a tumulong ken agbalin a paset ti panangtungpal kadagiti rebbengen ti sangay. Naminsan ket nakita na a naglasat ti sumagmamano a residente nga agbumbunag kadagiti kasapulan dagiti Nalabaga a mannakigubat. Naliday isuna a nagkuna “no awan koma ti sakit ko ket makikuyogak met koma”.

Maysa a nalaing a lider ken kakolektibo ni Ka Jessie. Nabara ti pannakilangan na kadagiti kakadua na iti sangay ken iti intero a komunidad iti kabuklan. Adda dagiti panawen a maguyod isuna iti pudot ti rikna tunggal makirisiris, aglalo no adda isuna iti husto a beneg, ngem nalaka a makabigbig kadagiti pagkapuyan na ken kanayon a nakalukat a mangdillaw iti bagi na. Saan nga agipempen ti sakit ti nakem wenna pungtot.

Maysa a nasayaat nga ama ken asawa ni Ka Jessie. Nagaget nga agbirok ti pagbiag tapno masung-

batan dagiti kasapulan ti pamilya na. Saan a makaidna no awanen ti mamasida dagiti annak na, aglalo dagiti babassit pay. Ngem nasayaat a maibalanse na daytoy kadagiti trabaho ken rebbengen na iti lokal a sangay ken iti rebolusyonaryo a tignayan.

Kumkombinsiren isuna dagiti kakabagian na nga ilako ti bassit a daga da wenna nuang tapno makapagaagas. Ngem saan ng immanugot gapu ta pampanunoten na ti pangmabayagan a pangalaan ti pagbiagan dagiti annak na.

Martir ti rebolusyon.

Rumbeng laeng nga ikkan ti pammadayaw ni Ka Jessie ken dagiti amin a kapada na a kadre ti partido kadagiti lokalidad. Indaton da ti biag da ken uray dagiti pamilya da iti panangiyabante ti rebolusyon. Tulbek isuna ken dagiti kapada na a lokal a kadre iti panangiyabante ti rebolusyon agturong iti sumaruno pay a tukad. Isursuro ti biag na, ken ti kapadasan ti lokal a sangay a nakaikamengan na, nga adu ti problema iti baryo a mabalin ken rumbeng a risuten dagiti residente iti baryo. Iti kasta, ad-adda pay a makatulung da iti panangtaripato kadagiti Nalabaga a mannakigubat.

Rumbeng a makasursuro ti amin iti silulukat ken awan panagduadua a panagserbi ni Ka Jessie kadagiti kakailian na ken iti intero a rebolusyonaryo a tignayan. Pimusay man isuna ken dagiti kas kenkuana, daytoy ti ipatawid da kadagiti pamilya da, kakailian, kakadua kadagiti organisasyon masa, ken iti intero a rebolusyonaryo a tignayan.

Daytoy a salaysay ket bunga ti tungtongan iti baet ti istap ti Ang Bayan ken dagiti miembro ti lokal a sangay ti CPP iti Baryo Bag-as. Nangisubmitir ti maysa a report a pammadayaw ti lokal a sangay nga ad-adda pay a napabaknang da babaen iti pannakisinnurat iti istap. Agyamyaman ti istap ti AB iti intero a sangay ti CPP iti Baryo Bag-as. Daytoy nga artikulo ket panangsaludo met kadagiti amin a miembro dagiti lokal a sangay ti Partido iti intero a pagilian.

Dagiti nagbakwit idia y Tandag, saan pay laeng a makaawid

Agtultuloy ti panagrigrigat dagiti Lumad a Manobo ken Mandaya a nangpanaw kadagiti pagtaengan da bunga ti nairteng a militarisasyon ita idia y Andap Valley, Surigao del Sur. Aglilinetlet da ita iti arubayan ti balay ni Bishop Nereo Odchimar idia y Tandag, Surigao del Sur. Naireport nga agsaksakit ken mabisbisinen ti sumagmamano a gasut iti 1,700 nagbakwit a naggapu pay kadagiti nabantay a barangay ti Lia-nga, Tago, ken San Agustin ti nasao a prubinsya gapu iti kinakurangan ti suplay nga agas ken taraon. Tunggal aldaw ket manayonan ti bilang dagiti agsakit, ken kaaduan kadagiti mabikbiktima ket ubbing.

Saan pay laeng a makaawid dagiti nagbakwit gapu iti panagintutuleng ti 401st Bde iti iruprupir dagiti Lumad a panawanen dagiti soldado dagiti komunidad nga inokuparan da manipud idi irugi da ti nairteng nga operasyon militar idi Hunyo. Rinaut idi Hunyo ti 60 agingga't 90 soldado ti 58th IB dagiti komunidad. Pilpiliten a pagkamkamengen ti militar dagiti Lumad iti Task Force Gantangan-Bagani Force ken pagaw-awiten kadagiti armas. Pangpangtaan ti militar ti siasino man a sumupsupyat iti daytoy.

Mangipatpatungpal met ti militar ti blokeyo iti taraon no sadino a maparparitan dagiti residente a mangitugot ti nasurok lima a kilo a bagas iti uneg ti komunidad da.

Bimmisita itay nabiit kadagiti nagbakwit ni Rep. Luzviminda

Ilagan ti Gabriela Women's Party. Inlawlawag da kenkuana nagbakwit a pwersado da a pimmanaw gapu kadagiti kinaranggas ti militar karaman ti panagis-istraping ken panagbombomba iti kabambantayan a barangay ti Andap Valley. Nagkari ni Ilagan a mangisayangkat ti imbestigasyon iti Kongreso laban kadagiti opisyal-militar nga agkedked nga umanamong iti nairut a panawagan dagiti nagbakwit nga isardengen ti militarisasyon iti Andap Valley. **AB**

Dagiti sibilyan, nasugatan iti panagbettak ti mortar

Nasugatan ti syam a sibilyan idi pabettakan ti AFP ti mortar ti asideg ti Makasendig Elementary School iti munisipalidad ti Pikit, North Cotabato idi Agosto 6. Walo kadagiti biktima ket ubbing. Nagtaud iti 58th IB ti nasao a mortar ken ti puntirya da kano ket dagiti mannakigubat ti Moro Islamic Liberation Front (MILF).

Binigbig ti Bantay Ceasefire dagiti biktima a da Sittie Ansa Sumiling, 35, ken walo nga ubbing. Dagiti nasugatan ket naipan iti Bahay Kalinga Health Center iti Sta. Catalina Parish ken iti Cotabato Regional Hospital.

Aktibista idia y Cebu, naipaayan ti writ of amparo

Impaayan ti Korte Suprema ti *writ of amparo* ni Paz Silva, maysa a kagawad ti Karapatan Central Visayas a nakabase idia y Cebu. Kidkiddawen na nga isardengen ti militar ken pulis ti panangliplipit kenkuana.

Kagiddan met a minandaran ti nangato a korte ti Court of Appeals (CA) a denggen ti petisyon nga indatag ni Silva itay Agosto 18. Kasapulan a mangiparuar ti CA ti resolusyon iti kaso iti uneg ti sangapulo nga aldaw kalpasan a maawat na ti bilin ti Korte Suprema.

Iti petisyon na, kinuna ni Silva a sistematiko ken malisyoso a pabpabasolen isuna dagiti opisyal ti 302nd Infantry Brigade, 79th IB ti PA, ken Philippine National Police (PNP) idia y Negros Oriental nga adda kano nakainai-gan na kadagiti kaso a panagpatay ken dadduma pay a krimen iti prubinsya.

Segun iti aktibista, butbutnngen isuna dagiti ahente ti militar a kanayon a nakaipus kenkuana. Patpatulodan da pay isuna kadagiti malisyoso a mensahe ken idardarum da kadagiti parparbo a kaso, karaman ti panangpatay kano iti maysa a soldado.

Imbasuran ti Dumaguete City Prosecutor's Office idi Hunyo 15 dagiti kaso laban kenkuana gapu iti kinaawan ti ebidensya. Iti laksi daytoy ket agtultuloy pay laeng dagiti panangliplipit kenni Silva. **AB**

Berdugo a batalyon, agisaksaknap ti terorismo idia'y Rizal

Agisaksaknap ti terorismo laban iti umili ti Rizal ti 16th IB—ti nawagan a berdugo a batalyon ti 2nd Infantry Division (2nd ID). Karaman kadagiti pananglabsing na iti karbengan-*tao* ti panangisaknap ti pammutbuteng kadagiti kabataan ken estudyante ken iligal a panangaresto ken panangibalud kadagiti inosente a sibilyan.

Iti daytoy napalabas nga innem a bulan, agtultuloy dagiti pananglabsing daytoy berdugo a batalyon iti intero a prubinsya ti Rizal, segun kenni Arman Guerrero, tagapagsarita ti National Democratic Front of the Philippines iti prubinsya (NDFP-Rizal).

Iti maysa a pablaak itay Agosto 7, kinuna ni Guerrero a kasla garisonen ti militar dagiti kabambantayan a barangay ti prubinsya no sadino a ti AFP ti agak-akem kadagiti trabaho nga ehekutibo ken lehislatibo ken agserserbi nga huwes. Saan pay a makuntento iti daytoy, bumabbaba dagiti tropa ti militar aglalo dagiti RSOT kadagiti marigrigat a komunidad ti Antipolo City, Rodriguez, ken San Mateo.

Iti agdama, segun kenni Guerrero, mangisaysayangkat kadagiti operasyon militar dagiti RSOT uray iti uneg dagiti eskuelaan nga elementarya ken hayskul. Kas iti ar-

aramiden da kadagiti kabambantayan a barangay, ar-aramiden da a “command post” ken detatsment dagiti *day care center*, *barangay hall*, ken dagiti pasilidad ti eskuelaan.. Rirribuken da ti normal a taray ti biag dagiti agad-adal, innayon ti tagapagsarita ti NDFP-Rizal.

Iti pannakapaay ti kontra-rebolusyonaryo nga OBL1 ken OBL2 da, desperado a tiltiliwen ita ti AFP dagiti miembro ti NPA a naka-leave iti trabaho gapu kadagiti medikal a rason ken agpapaagas kadagiti ospital. Nalatak a pagarigan ti iligal a panangaresto ken panangibalud kada Rose Ann Gumanoy ken Marilyn Anayat, nga agpada nga *hors d' combat* ken agpapaagas idi tiliwen isuda dagiti operatiba ti AFP.

Tiltiliwen da met dagiti inosente a sibilyan ken dagiti dati a miembro ti NPA a nabayagen nga

agtatalna iti sibilyan a biag da. Ti agassawa a Ramil Cardinal ken Recy Joy Menorca, kakuyog ti maysa a tawen nga anak da, ket iligal nga inaresto, imbalud, ken malipit a mangited kadagiti pablaak kontra iti rebolusyonaryo a tignayan. Kas met laeng iti daytoy ti ar-aramiden da kada Juli Saytomo, Rodel “Bogting” Perez, Gumanoy, ken Anayat.

Iti nalabes a depresyon ti 2nd ID a dadaelen ti rebolusyonaryo a tignayan, partikular iti Rizal, saan a nakaskasdaaw no kadagiti masungad nga aldaw ket ipresentar iti publiko dagiti eksperto iti saywar ti militar dagiti dati a miembro ti NPA ken dagiti inosente a sibilyan kas “*rebel surrenderee*”, kuna ni Guerrero. Numan pay kasta, sigurado a mapaay daytoy a plano.

Kasilpo ti deklarasyon ti rehimen nga Arroyo a nakasagana daytoy nga agsubli iti tungtongan iti kappia, iruprupir ti NDFP-Rizal a tungpalen ti rehimen ti sumaganad kas pammaneknek iti kinapudno na: wayawayaan ken iyawat kadagiti kakabagian na ni Marilyn Anayat; wayawayaan met ti agassawa a Ramil Cardinal ken Recy Joy Menorca ken ti maysa a tawen nga anak da; ken isardeng dagiti pananglabsing iti karbengan-*tao* iti Rizal. **AB**

Pananglabsing iti karbengan-*tao* idia'y Leyte ken Samar

Gapu iti agsasaruno a pannakapaay ti militar a pukawen ti rebolusyonaryo a tignayan iti Eastern Visayas, ipatpatungpal ditoy ti 8th Infantry Division ti PA (8ID-PA) ti narurungsot nga operasyon militar a mangbikbiktima iti adu a sibilyan.

Idia'y Leyte. Iti 16 baryo a saklaw dagiti munisipalidad ti Burauen, Lapaz, MacArthur ken Baybay, parparitan ti militar dagiti residente a mnapan iti taltalon da. Ti su-

magmamano a mapalubosan ket rumbeng a saan nga umadayo iti nasurok 30 metro manipud iti pagtaengan da.

Limlimitaran ti militar ti pa-

naggatang ti bagas manipud dua inggana tallo a supa laeng iti tunggal pamilya kada aldaw. Daddadaelen dagiti agop-operasyon a soldado dagiti madalanan da a balbalay ken parparuten da dagiti mula dagiti mannalon. Ar-arestuen ken bugbugbogen da ti sumagmamano a sibilyan, ibalud ken ipapauneg da iti interogasyon iti kampo ti militar, ken pilit nga usaren da a gayd kadagiti operasyon. Awan sarday a bombombaen ken is-istrapingen da ti kabambantayan dagiti nasao a

munisipalidad babaen iti panangusar kadagiti 105mm a kanyon ken dua nga helikopter.

Pwersaan a pappapanawen ti militar dagiti residente ti Barangay Cagbana ken Barangay Lanawan agturong iti munisipalidad ti Burauen. Katinnulong ti 8th ID-PA ni Fe Renomeron, alkalde ti Burauen, iti panagiwaras ti kinaulbod a simmuko a miembro kano ti NPA dagiti residente a nagnagbakwit manipud iti dua a baryo.

Idiay Samar. Idi Hunyo 4, binugbog ti agop-operasyon a tropa ti 34th IB da Juanito Dacles, 39, kagawad ti Barangay San Andres, Motiong; ken ni Prudencio Gabiana, 48. Oras ti 7:15 ti agsapa idi bigla a tiliwen dagiti militar ni Dacles bayat nga agtrabtrabaho iti talon na. Impan da isuna iti kalapaw na ken sadiay a binugbog da. Pinangor da ti gurong na iti kayo inggana a matukkol daytoy. Saan pay a napnek, tinakaw da pay ti buneng ken pitaka ni Dacles.

Nalabasan met idi ti militar ni Gabiana iti talon na. Kinugtaran da ti tyang na inggana a makaisbo isuna iti kinakaro ti sakit. Pinangtaan da ni Gabiana a patayen da isuna no saan na nga ibaga ti nagnagan dagiti aglaslasat a miembro ti NPA. Bayat nga im-imbestigaren da ket nakatutok kenkuana ti dua a riple nga M16.

Kabayatan na, inaresto ti militar nga awan ti mandamyento ti tallo a kapitan ti barangay iti Samar idi Pebrero 10. Nabigbig dagiti biktima a da Marito Igdalino ti Barangay Pusongan, Motiong; Jemie Caburubyas ti Barangay Angyap, Motiong; ken Renato Fabilar ti Barangay Tutubigan, Paranas.

Sakbay a napalubosan dagiti tallo nga opisyal ti baryo ket napauneg da iti pito nga oras nga interogasyon babaen kenni Brig. Gen. Francis Lanuza, hepe ti 801st Bde. Mapabpabasol da a tagasuportan ti NPA.

Panangliplipit ken diktadura idiay Burma

Awan patingga ti kinaulpit ken panangidadanes ti hunta militar ti Burma kenni Aung San Suu Kyi, nabutosan a presidente ti Burma iti daytoy napalabas a 20 tawen. Ti partido ni Aung San, ti National League for Democracy, ti nangabak iti napasamak nga eleksyon idi pay 1990 ngem kaano man ket saan a pinalubosan dagiti agturturay a militar nga agtugaw isuna kas presidente ti Burma. Iti daytoy napalabas a 20 tawen, imbalud ti hunta militar ni Aung San iti balay na (*house arrest*) iti uneg ti 14 tawen.

Agtaltalinaed a nakabalud ni Aung San gapu iti nadumaduma a parparbo a kaso ken rason ti hunta tapno iyadayo isuna iti sentro ti pulitika ti Burma. Ti kaudian a sentensya ni Aung San ket naggiibus koman idi pay Mayo ngem gapu iti maysa manen nga ubbaw a kaso, agtaltalinaed isuna a nakabalud iti sumaruno pay nga 18 bulan.

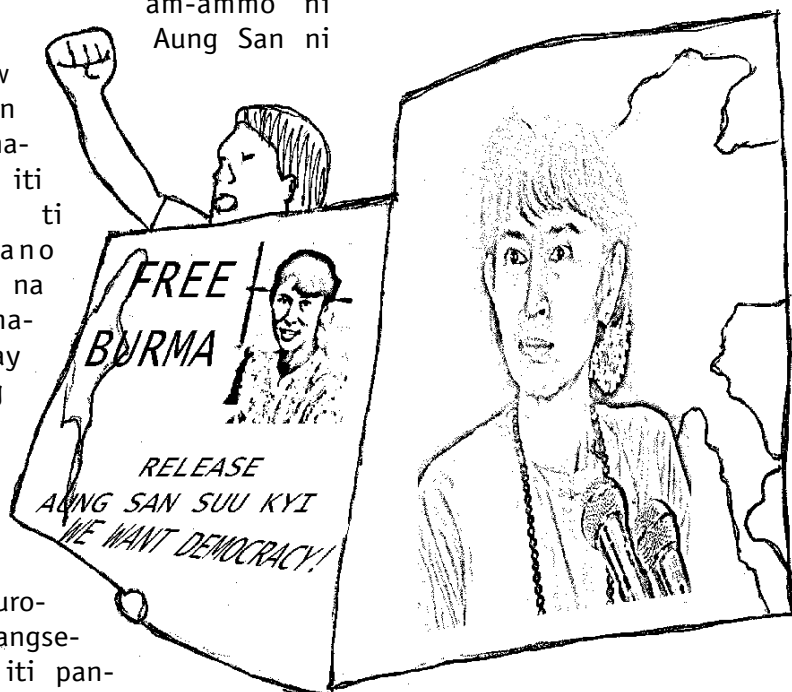
Naipataw kenni Aung San ti nayon a panawen a pannakabalud kalpasan a matakuanan iti balay na ni John Yettaw, maysa nga Amerikano a nagpilit a sumrek iti balay na itay Agosto. Saan nga am-ammo ni Aung San ni

nakaaresto na gapu ta pinalubosan na kano ni Yettaw nga apaganito nga aginana iti ruar ti balay na.

Nasentensyaan ni Yettaw ti pito a tawen a pannakabalud ngem nawayawayaan met laeng ken napaawid idiay US kalpasan a makinegosasyon para kenkuana ti maysa a senador ti US.

Gapu iti kinakaro ti panagsupyat manipud iti uneg ken ruar ti pagilian, imbaba ti hunta ti sentensya kenni Aung San manipud tallo a tawen nagturong iti 18 bulan laengen. Ngem nasikap latta daytoy nga addang gapu

Yettaw ken awan ti nakainangan na iti ipapan ti Amerikano iti balay na ngem nadusa pay laeng gapu ta linabsing na kano dagiti annuroten a pangseguridad iti pan-

ta sinigurado na a nakabalud pay laeng ti lider no immabot ti eleksyon iti 2010. Nasikap a nagpanawagan ti eleksyon ti hunta iti sumaruno a tawen tapno iparupa kadagiti sumupsupyat iti daytoy nga adda dagiti demokratiko a proseso iti Burma.

Sino ni Aung San Suu Kyi?

Kas kenni Corazon Aquino idi umuna a paset ti dekada 1980 laban iti diktadura a Marcos, nagbalin a sentro ni Aung San ti tignayan laban iti diktadura a militar. Manipud pay idi 1940 ti panagturay ti diktadura a militar idia Burma.

Nagdalluyon ti naiirteng a protesta iti uneg ti Burma laban iti diktadura idi 1987 kalpasan a sapliten ti nakaro a krisis iti pinansya ti pagilian. Limmawa ken simmaknap dagiti panagtignay ti rinibribu nga umili a Burmese tapno ipanawagan saan laeng a ti panangpasaayat iti pagbiagan no di ket ti panaggibus ti diktadura ken panangipatungpal kadagiti demokratiko a reporma. Maibilang kadagiti inrupir ti umili ti pannakaiyaramid ti nawayaya nga eleksyon.

Kas sungbat, imbangon ti hunta a militar ti State Law and Order Restoration Council (SLORC) idi 1988 ken nangideklara ti martial law. Manopulo ribu nga estudyante, mongha, ken dadduma pay a sibilyan ti napapatay iti serye dagiti masaker ken nararanggas a panangburak kadagiti protesta. Nagtultuloy dagiti protesta iti tengnga ti kinaranggas ti hunta agingga't 1989 ket iti daytoy met a tawen a damo a naipauneg iti "*house arrest*" ni Aung San.

Iti laksid ti pananglipit ti SLORC, naaramid pay laeng ti demokratiko a tignayan iti uneg ti Burma nga irupir ti panangirussuat ti nasyonal nga eleksyon idi Mayo

1990. Nagtaray ken nangabak ti partido ni Aung San, iti laksid ti pannakabalud na ken ti kaaduan kadagiti alyado na. Nagkedked ti hunta a pagtugawen iti puesto dagiti nangabak iti eleksyon. Saan na a winayawayaan ni Aung San ken adu pay a sabali a pulitikal a balud.

Apagkanito a pinaruar ti SLORC iti pagtaengan na idi 1995 ni Aung San ngem naaresto manen idi 1996 bayat a mapmapan iti umuna a kongreso ti partido na. Nasurok 200 delegado ti nasao a kongreso ti kagiddan na a naaresto. Nakaruar manen ni Aung San idi 2002 ngem naipaung manen isuna iti panangimaton ti SLORC idi 2003.

Nakakaro a pananglabsing iti karbengan-*tao*

Ni Aung San Suu Kyi ket maysa laeng kadagiti rinibribu a pulitikal a balud nga arbitrario nga inaresto ken imbalud ti SLORC nga awanan konsiderasyon. Segun kadagiti tagasalaknib ti karbengan-*tao*, imabot iti 2,000 ti bilang dagiti pulitikal a balud idia Burma. Nausig da kadagiti korte a kontrolado ti hunta ket kaaduan kadakuada ti nasentensyaan ti sag-60 tawen a pannakabalud.

Nayon daytoy, rinibribu nga umili ti biktima dagiti ekstrahudisyal a pampapatay. Nasaknap dagiti masaker, aglalo kadagiti beddeng ti Burma no sadino a kapigsaan ti pananglaban iti diktadura.

Lipiten ti SLORC dagiti pinaka-batayan a karbengan a sibil. Nakapauneg iti direkta a kontrol na uray ti benneg ti hudikatura. Idi 1990 pay a napasamak ti maudi a nasyonalnga eleksyon para iti ania man a puesto iti guberno. Iggen dagiti opisyal ti militar, aktibo ken saan, dagiti amin a puesto iti kabinete.

Awan ti nawaya a panagiwar-

nak ken maiparit ti ania man a klase ti organisado a panagtignay. Regular nga agiyar-aramid ti hunta kadagiti arbitrario a panagrikisa kadagiti balbalay, panagespya, ken panagsiim kadagiti pribado a surat ken tungtongan iti telepono. Siasino man a pagpupudotan ti hunta ket maparitan nga agusar ti telepono, kompyuter, ken dadduma pay a ramit a pangkomunikasyon.

Nakaam-ames met dagiti krimen ti militar ti Burma laban kadagiti nailian a minorya a natibker a lumablabaan iti diktadura. Kangrunaan a punpuntiryaen ti hunta dagiti sibilyan iti pannakigubat na kadagiti armado a grupo dagiti minorya. Ginasut a ribu nga umili ti inkapilitan a pimmanaw kadagiti anestral a daga da tapno liklikan dagiti opensiba a militar.

Nasaknap ti pampapatay, tortur, ken dadduma pay a pisikal a panagabus, panagdukot ken dagiti arbitrario a panagaresto, pilit a panagpatrabaho ken panagpagayd, panagpuor ti balbalay ken intero a kaaw-awayan, ken panagdadael kadagiti mula. Nabayag metten nga aramid ti militar ti panangiporsar ti nadumaduma a blokeyo tapno kolektibo a madusa dagiti nainsigudan nga umili a lumablabaan kadakuada.

Numan pay kasta, tuloy-tuloy ti panagwelga ti umili a Burmese. Kaudian laeng ti panagdalluyon dagiti protesta idi Agosto ken Setyembre 2007 iti naawagan a "*Rebolusyon a Saffron*". Naadaw ti nagan iti kolor ti kawes dagiti mongha. Kolor *saffron* (*yellow-orange*) dagiti kalsada ti Burma iti uneg ti sumagmamano a lawas kadagiti protesta laban iti kinarigat ken panangidadanes. Naranggas a naburak dagiti protesta ket rinibribu a mongha ken tagasuporta da ti napapatay. AB

Dakkel a pannakaabak ti AFP idia Basilan

AGARUP kalkalpas laeng a dayawen ni US Pres. Barack Obama ti aso-aso na a ni Gloria Arroyo kadagiti balligi kano daytoy iti “kontra-terorista a kampanya” idia Mindanao idi pimmutok ti damag mainaig iti dakkel a pannakapaay ti kaudian nga operasyon dagiti pwersa a militar ken pulis ti gubyrno laban iti terorista nga Abu Sayyaf itay Agosto 12.

Immabot iti 400 pinagtipon a tropa ti Philippine Marines, PA ken PNP ti nagoperasyon tapno rauten ti pagkamkampan ti agarup 150 elemento ti Abu Sayyaf idia Sityo Kurrelem, Barangay Silangkom, Tipotipo, Basilan. Napaay ti operasyon ket dagiti pwersa ti gubyrno pay ti naglak-am ti ad-adu a kaswalti.

Awan ti kinapudno ti impadamag ti AFP a naala da ti puntirya da a kampo ti Abu Sayyaf. Ti agpayso, mapmapan pay laeng dagiti pwersa ti gubyrno ket binira isudan dagiti agur-uray a bandido a pwersa. Saan da man laeng a napanunot a kalpasan a linabsan da ti adu a komunidad nga adda dagiti kabagian dagiti bandido ket adun ti nakakita kadakuada ken nakaited ti impormasyon kadagiti

Abu Sayyaf. Dagus a linamangan dagiti bandido dagiti pwersa ti gubyrno.

Dakkel pay a tungpa daytoy iti rehimen nga US-Arroyo gapu ta namin-anon a daras nga inlastog na ken dagiti nangato nga opisyal ti AFP a bassit laengen dagiti elemento ti Abu Sayyaf iti Mindanao ken nalaka dan a maparmek. Ngem ti mismo a panagkumplot ken pagimbagan a maal-ala ti nangangato nga opisyal ti gubyrno ken dagiti opisyal ti Abu Sayyaf iti trabaho a kidnap for ransom ti mangpappapigsa iti bandido a grupo. Kangrunaann ni DILG Secretary Ronaldo Puno kadagiti agak-akup ti ginabgabsuon a kuarta kas bi-ngay na iti ransom nga ibaybayad dagiti pamilya dagiti nalalatak a personahe a lokal ken ganggannaet

a dukdukoten ti Abu Sayyaf.

Ad-adda pay a dakkel a dadael ti nalak-am dagiti pwersa ti gubyrno idi kinarupak da met dagiti napigpigs a ken nalalaing pay a lumaban a pwersa ti MILF. Nagkamali a rauten dagiti elemento ti Marine Battalion Landing Team 10 (MBLT 10) ti base ti MILF iti kabangibang a Barangay Baguindan idi ipatulod isuda ti AFP tapno agreimpors kadagiti pwersa ti gubyrno a binira ti Abu Sayyaf. Supsupyaten ti MILF a nakikoordina nga immuna ti AFP kadakuada sakbay a simrek dagitoy iti teritoryo da. Naobligada dagiti pwersa ti MILF a mangdepensa ti base da gapu iti bigla a panagatake sadiay ti MBLT 10. Segun iti MILF, ti inaramid ti AFP ket kinatraydor ken pananglabsing iti pormal nga agrairaira a katulagan a ceasefire/sispayr.

Ti resulta na, kaaduan kadagiti kaswalti (23 ti natay ken 22 pay ti nasugatan) a linak-am dagiti pwersa ti gubyrno ket impaay ti MILF. Sangapul met a mannakigubat ti MILF ti natay iti labanan.

Imbakan ti langis, dinarup ti kabataan

DINARUP dagiti kabataan ken estudyante iti panangidaulo ti Anakbayan ti *oil depot* wenno imbakan ti langis ti nakadakkkel a kumpanya a Caltex idia Pandacan, Manila idi Agosto 11.

Ti tignay-protesta ket induron ti baro manen a panangngato ti presyo ti langis. Nagpanawagan ti Anakbayan a waswasen ti kontrol dagiti monopolyo a kartel ti langis iti pagilian.

Adda bassit a tensyon idi alaen dagiti pulis ti *megaphone* ken ID dagiti estudyante. Natiliw met dagiti estudyante ti maysa a pulis nga ilegal a mangbidbidyo ti protesta da. Kinuna met ti Pinagkaisang Samahan ng mga TsUPER at

Opereytors Nationwide (PISTON) a rumbeng nga isuspinde dagiti agpampanday-linteg ti *oil deregulation law*. Agbalbalin nga awan ti kwenta, kuna da, dagiti panagdengngeg ti Kongreso no linawas met nga agipangato dagiti kumpanya ti langis. Nangipangta da pay ti baro manen a tigil-pasada no tuloy-tuloy ti panangngato ti presyo ti langis.

Kabayatan na, nangirussuat ti maysa a *noise barrage* dagiti miem-

bro ti Bagong Alyansang Makabayan-Southern Tagalog idia Los Baños, Laguna ken San Mateo, Rizal. Segun iti BAYAN-ST, dumanonen iti P5 ti ngimmatuan ti presyo ti langis iti daytoy naglabas a tallo a lawas.

Nagbalinen a linawas ti panangngato ti presyo ti langis sumagmano nga oras kalpasan ti SONA ni Arroyo idi Hulyo 27, no sadino a ngimmato iti P2 kada litro. Napa-sarunuan daytoy idi Agosto 4 iti P1 a panangngato kada litro ken P1.50 idi Agosto 11. Immabot met iti P9.56 kada litro ti sobra iti presyo ti *diesel* kabayatan a P3.57 kada litro met ti tuon iti presyo ti gasolina, segun iti BAYAN.